

โคมไฟหญ้าแฝก ไอเดียครูดอย..ฝีมือเด็กชาวเขา

อูบล ชัยยานะ

เยี่ยมชมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง

มือเร็วๆ นี้ มีโอกาสไปสัมผัสศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" บ้านอู่โก-ผาสาย ต.เชียงดาว อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ ภายใต้สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน (กศน.) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) นำทีมโดย นายปรเมศร์ สุขมาก ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย กศน. สิ่งหนึ่งที่น่าสนใจไม่แพ้การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนฯ ให้นำเล่าเรียนคือ ความพยายามของ น.ส.อูบล ชัยยานะ พนักงานราชการประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนฯ ที่สรรหาเอกลักษณ์ของชุมชนด้วยการนำ "หญ้าแฝก" มาประดิษฐ์ "โคมไฟ" เพื่อให้เด็ก และเยาวชน รวมทั้งคนในชุมชนเห็นคุณค่าของหญ้าแฝก

ครูอูบลเล่าถึงแนวคิดที่ตนเป็นคนอันดับต้นๆ ที่ทำให้คนชุมชน ต.เชียงดาว ซึ่งประกอบด้วยชาวเขาเผ่าอาข่า ลีซอ และกะเหรี่ยง รู้จักและเห็นคุณค่าของหญ้าแฝก ด้วยการนำหญ้าแฝกมาปลูกรอบๆ สนามหญ้าบริเวณศูนย์การเรียนรู้

ชุมชนฯ ในปี 2549 เพื่อป้องกันความเสียหายจากน้ำป่าไหลป่าที่เกิดขึ้นทุกปี พบว่าประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี กระทั่งคนในชุมชนมาขอไปปลูกเกือบทุกหลังคาเรือน ส่งผลให้มีหญ้าแฝกในชุมชนจำนวนมาก ตนจึงหวังให้ต่อยอดนำหญ้าแฝกมาใช้ประโยชน์สร้างคุณค่าให้ชุมชน โดยการนำมาแปรรูปเป็นโคมไฟ

รูปแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาเป็นสินค้าโอท็อปที่เป็นเอกลักษณ์ของ ต.เชียงดาว

"ดิฉันเป็นผู้ออกแบบโคมไฟเอง โดยอาศัยความรู้ที่จับด้านศิลปกรรมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เมื่อ 7 ปีที่แล้ว หลังจากนั้นจะให้นักเรียนที่สนใจประมาณ 4-5 คน จากทั้งหมดกว่า 50 คน เป็นผู้สร้างสรรค์ทุกวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ เบื้องต้นดิฉันคาดหวังให้นักเรียนได้รู้จักหญ้าแฝกเพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่หลังจากผลิตโคมไฟหญ้าแฝกได้ระยะหนึ่ง มีนักท่องเที่ยวมาขอซื้อในราคา 500 บาท ทำให้ดิฉัน และนักเรียนมีกำลังใจผลิตผลงานต่อ จึงเบนเป้าหมายใหม่จากผลิตเพื่อศึกษามาเป็นผลิตเพื่อจำหน่ายด้วย" เจ้าของไอเดียเล่าด้วยความภูมิใจ

"โคมไฟที่คิดค้นขึ้นมีต้นทุนประมาณ 100 บาทต่อชิ้น เหมาะสำหรับนำไปวางบนหัวเตียงนอน ที่ผ่านมามีนักท่องเที่ยวสนใจมาติดต่อขอซื้อเป็นของฝากจำนวนมาก แต่ด้วยความที่นักเรียนต้องช่วยงานพ่อแม่ จึงไม่มีเวลาผลิตโคมไฟซึ่งต้องใช้เวลา 1 วันต่อโคมไฟ 1 ชิ้น ทำให้โคมไฟที่ผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ อย่างไรก็ตาม ในอนาคตดิฉันจะปรับปรุงในส่วนของขนาดโคมไฟให้มีหลายขนาดมากขึ้น อีกทั้งต้องเพิ่มมูลค่าโคมไฟด้วยการทำบรรจุภัณฑ์ให้น่าซื้อหา และตรงตามความต้องการของตลาดต่อไป เพื่อนำรายได้มาพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนฯ และสร้างรายได้ให้นักเรียนในชุมชน"

ถ้าสำหรับผู้สนใจโคมไฟหญ้าแฝก สามารถซื้อได้ที่ศูนย์โอท็อปประจำ อ.เชียงดาว